

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Järvi-Suomen maaseutu kestävyyshurroksen alustana

Harri Hakala - bit.ly/jsmyio

Havaintoja Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman näkökulmasta

29.8.2022

JÄSMY-näkökulmia

- Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma
- HINKU-laskenta
- Kriisitietoisuus
- Maatalous kansallisessa ilmastotyössä

➔ Rahoitusvälineiden yhteistyö ➔ ”Hiilineutraali Järvi-Suomi” -ideahaku

Järvi-Suomen vesistöjen tila säilyy vähintään hyvänä tai paranee vähintään hyvälle tasolle

1. Maan kasvukunnon parantaminen ja ylläpito
2. Peltojen vesitalouden hallinnan parantaminen
3. Valumien estäminen
4. Lannankäsittelyn ja -levityksen edistäminen ja kehittäminen
5. Vesistöjen kunnostus
6. Ekologisesti kestävä metsänhoidon ja metsätalouden edistäminen
7. Ympäristötoimien kohdentamisen parantaminen

Järvi-Suomesta tulee hiilineutraali

8. Kiertotalouden ja agroekologisten symbioosien tukeminen
9. Maatalouden biokaasulaitosten tuki
10. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen
11. Vastuullinen ja eettinen matkailu
12. Kasvinviljelyyn liittyvän hiilensidonnan ja nurmitalouden tukeminen
13. Pitkäaikaisen kasvuston edistäminen turvepelloilla
14. Peltoviljelyn logistiikan kehittäminen tilusjärjestelyitä ja tilojen välistä yhteistyötä edistämällä
15. Puurakentamisen suosiminen

Järvi-Suomen luonnon monimuotoisuus säilyy tai lisääntyy

16. Perinneympäristöjen ja kulttuurimaisemien hoitaminen ja ylläpito
17. Maisemanhoidon tukeminen haja-asutusalueilla
18. Luonnonmukainen tuotannon edistäminen
19. Vieraslajien torjunta ja hävittäminen
20. Ekosysteemipalveluiden turvaaminen
21. Kosteikkojen ylläpitäminen ja hoitaminen
22. Riista- sekä kurki- ja hanhipeltojen perustaminen, ylläpitäminen ja hoitaminen
23. Pölyttäjien elinympäristöjen säilyttäminen ja ylläpitäminen

Vastuullinen ja kannattava liiketoiminta sekä kestävä asuminen lisääntyvät

24. Hajautetun ja uusiutuvan energian tuotannon ja hyödyntämisen edistäminen
25. Kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen
26. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien vahvistaminen
27. Ympäristöystävällisen liiketoiminnan edistäminen
28. Vastuullinen, kilpailukykyinen ja resurssitehokas ruokajärjestelmä
29. Laadukkaiden ja monipuolisten lähipalveluiden turvaaminen
30. Kestävä asuminen ja liikkumisen edistäminen

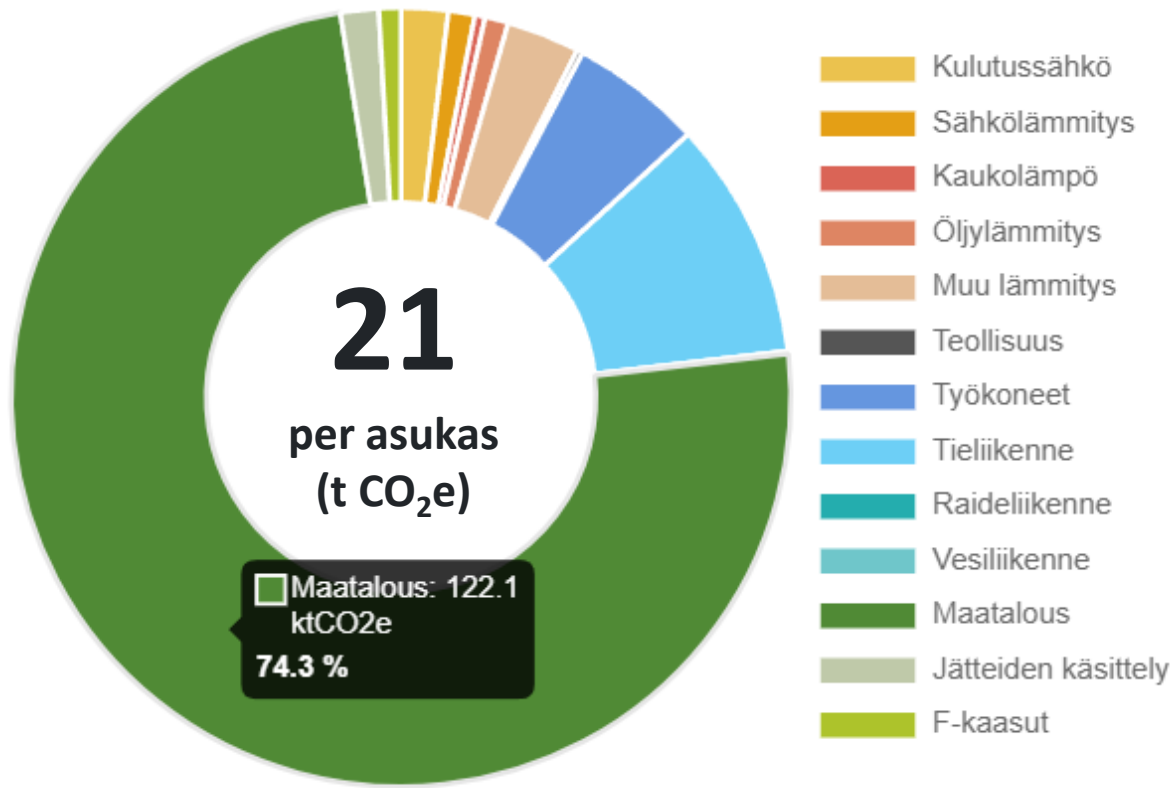
Läpileikkaavat toimenpiteet

31. Uuden teknologian käyttöönotto
32. Viestinnän, koulutuksen ja neuvonnan kohdentaminen

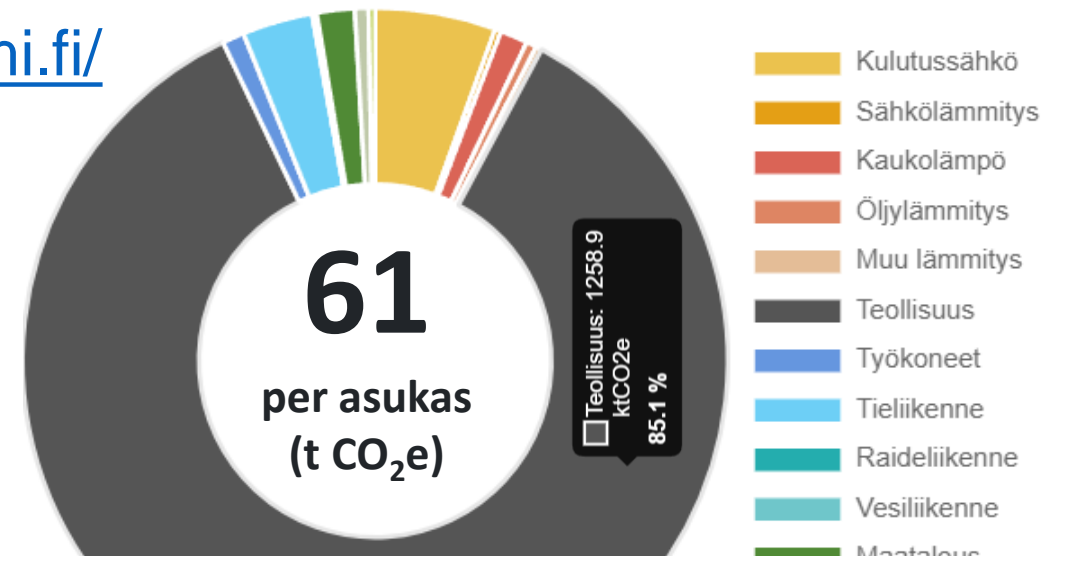
HINKU-laskenta

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2020 — KIURUVESI

Kaikki (= HINKU)

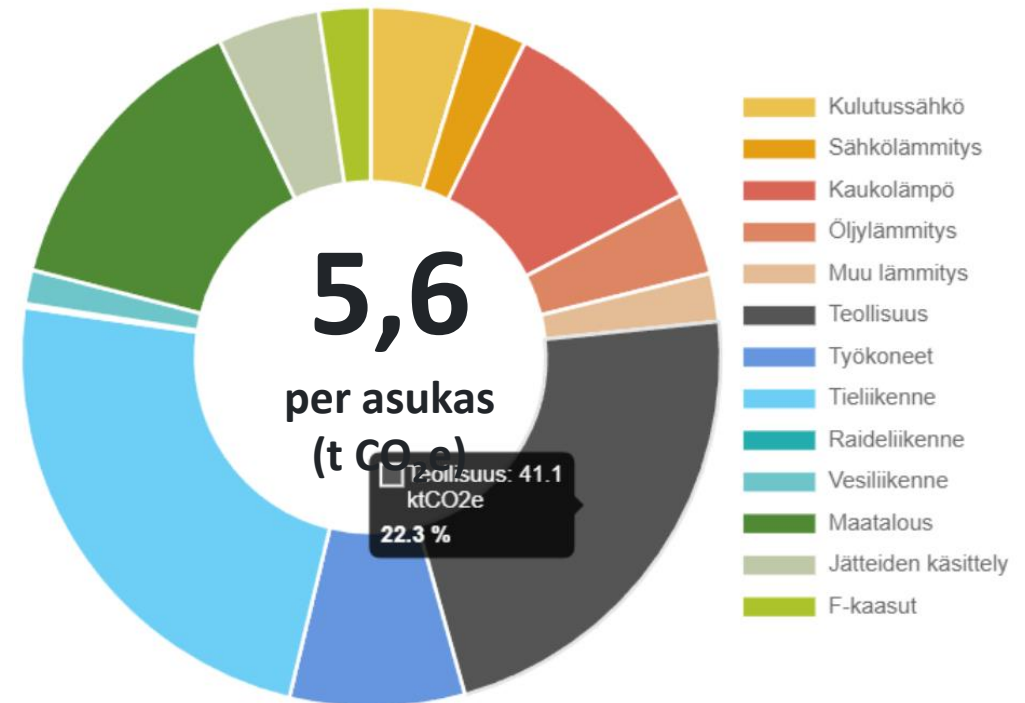

kaikki

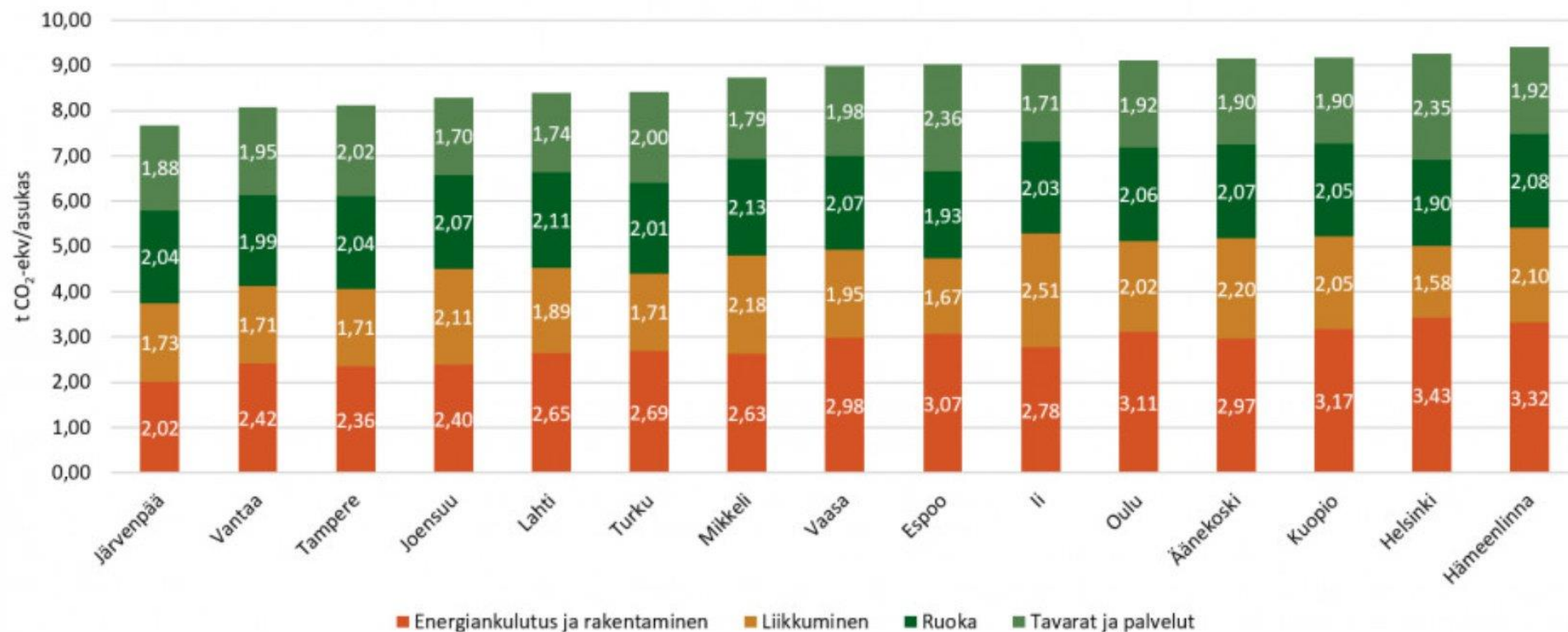

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2020 — RAAHE

HINKU

Kulutusperustainen päästölaskenta

<https://www.sitowise.com/fi/uutiset/kuntien-kulutuksen-hiilijalanjalki-selvitettiin-ensimmaista-kertaa>

Kriisitietoisuus

Pandemia

Maatalouden kustannuskriisi

Ukrainan sota

→ Huoltovarmuus & paikalliset resurssit ↑

→ Tuontipanokset & fossiiliset ↓

→→→ Maaseudun ja maatalouden ymmärrys ja arvostus?

Maatalous kansallisessa ilmastotyössä

(Järvi-)Suomessa: vesi, pitenevä kasvukausi, osaaminen

→ Globaali ja kotimainen vastuu → kasvava tarve

→ Lisää mahdollisuuksia

≠ Päästötavoitteiden mekaaninen jako sektoreille

≠ Ilmastokeskustelun vaikutukset tiloilla?!

→ jatkamisaikheet ↓ investointisuunnitelmat ↓ mieliala ↓

(Kantar: Maatilojen kehitysnäkymät 2030, Vesa Kallio)

≠ Sopeutumissuunnitelma ja kansallinen strategiatyö

EAKR TL2: Hiilineutraali Suomi (lyhennettynä)

2.1 Energiatehokkuus ja KHK-
päästöjen vähentäminen

2.3 Kiertotalouteen siirtyminen

2.2 Ilmastonmuutokseen
sopeutuminen,
riskien ehkäiseminen,
katastrofivalmius ja -
palautuvuus

Järvi-Suomen vesistöjen tila säilyy vähintään hyvänä tai paranee vähintään hyvälle tasolle

1. Maan kasvukunnon parantaminen ja ylläpito
2. Peltöjen vesitalouden hallinnan parantaminen
3. Valumien estäminen
4. Lannankäsittelyn ja -levityksen edistäminen ja kehittäminen
5. Vesistöjen kunnostus
6. Ekologisesti kestävä metsänhoidon ja metsätalouden edistäminen
7. Ympäristötoimien kohdentamisen parantaminen

Järvi-Suomesta tulee hiilineutraali

8. Kiertotalouden ja agroekologisten symbioosien tukeminen
9. Maatalouden biokaasulaitosten tuki
10. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen
11. Vastuullinen ja eettinen matkailu
12. Kasvinviljelyyn liittyvän hiilensidonnan ja nurmitalouden tukeminen
13. Pitkäaikaisen kasvuston edistäminen turvapeltoilla
14. Peltoviljelyn logistiikan kehittäminen tilusjärjestelyitä ja tilojen välistä yhteistyötä edistämällä
15. Puurakentamisen suosiminen

Järvi-Suomen luonnon monimuotoisuus säilyy tai lisääntyy

16. Perinneympäristöjen ja kulttuurimaisemien hoitaminen ja ylläpito
17. Maisemanhoidon tukeminen haja-asutusalueilla
18. Luonnonmukainen tuotannon edistäminen
19. Vieraslajien torjunta ja hävittäminen
20. Ekosysteemipalveluiden turvaaminen
21. Kosteikkojen ylläpitäminen ja hoitaminen
22. Riista- sekä kurki- ja hanhipeltojen perustaminen, ylläpitäminen ja hoitaminen
23. Pölyttäjien elinympäristöjen säilyttäminen ja ylläpitäminen

Vastuullinen ja kannattava liiketoiminta sekä kestävä asuminen lisääntyvät

24. Hajautetun ja uusiutuvan energian tuotannon ja hyödyntämisen edistäminen
25. Kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen
26. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien vahvistaminen
27. Ympäristöystävällisen liiketoiminnan edistäminen
28. Vastuullinen, kilpailukykyinen ja resurssitehokas ruokajärjestelmä
29. Laadukkaiden ja monipuolisten lähipalveluiden turvaaminen
30. Kestävän asumisen ja liikkumisen edistäminen

Läpileikkaavat toimenpiteet

31. Uuden teknologian käyttöönotto
32. Viestinnän, koulutuksen ja neuvonnan kohdentaminen

→ Hiilineutraali Järvi-Suomi: Ideahaun ydin

EAKR TL2 + JÄSMYn ilmastotoimet

- Hillintä ja sopeutuminen
- Kiertotalous

Kestävä ruokajärjestelmä

Kestävä matkailu

Digitaalisuus ja saavutettavuus (1.2 ja 3.1)

Toteuttajalähtöinen palvelumuotoilu

LUONNOS LUONNOS LUONNOS

Hiilineutraali Järvi-Suomi -ideahaku

Yhteisesti määritelty ja markkinoitu ideahaku (Maaseutu, EAKR, ESR?)
Mukana ELYt ja liitot?
Ideat melko tarkoin määritelty, ettei synny "hallitsematonta" tilannetta

Ideoiden arviointiryhmä (eri rahoittajien edustajat)
- Työstöön valitut ideat ohjataan sopivimpiin "rahoitusputkiin"

EAKR,
Myös yritysten
toimintaympäristöavustus

maaseuturahasto

ESR ja muita
mahdollisia
rahoituslähteitä

Rahoituspäätökset normaalien prosessien mukaisesti
Ideoiden omistajuus, ideoiden käsittelylupaus ja työstäminen

LUONNOS LUONNOS LUONNOS

Kiitos!
Pidetään yhteyttä

harri.hakala@ely-keskus.fi

0295024099

@hakalaharri

